

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף א' שירות פסיכולוגי ייעוצי

ירושלים, כ"א באב תשע"ח
05 באוגוסט 2018

דבר מנהלת שפ"י לעלון מקוון - היערכות לפתיחת שנה תשע"ט

"זֶה נִפְלָא שְׁשָׁנָה מִתְחִילָה לָהּ / בְּשִׁיר וּבְרוּחַ טוֹבָה, / כָּל שָׁנָה מִתְחִילָה בְּסִימָן שְׂאֵלָה / וְאֶנְחָנוּ נִמְצָא לָהּ תְּשׁוּבָה" (ניסן פרידמן)

לכל מי שיצא לחופשה ולכל מי שנמצא עדיין בעיצומה, מקווה שזו חופשה מהנה ושלווה.
לאנשי מערכת החינוך חופשת הקיץ היא סיום ופסק זמן מהשנה שחלפה, אך היא כרוכה גם בעבודה רבה לתכנון שנת הלימודים הנפתחת.
עלון מקוון זה מוקדש לפתיחת שנת הלימודים ולמפגשי היערכות שיחלו בעוד שבועיים בבתי הספר ובגני הילדים.
מבקשת לסמן מספר נושאים שיעסיקו את צוותי שפ"י, יועצים ופסיכולוגים חינוכיים בתשע"ט במטה, במחוזות ברשויות ובמוסדות החינוך.

הרפורמה בחינוך המיוחד – הכלה והשתלבות

עיקרה של רפורמה זו היא הכלה של תלמידים מאתגרים במערכת החינוך הרגילה והקטנה של מספר התלמידים המופנים למסגרות החינוך המיוחד. זו רפורמה ערכית הרואה את הזכות, את הערך ואת ההזדמנות שיש לכל התלמידים להתפתח ולגדול בסביבה המכילה שונות.
בתוך השונות יש לשאוף לתת מענה אישי ומותאם לכלל התלמידים המוכלים בה.
רפורמה זו מבוססת על שינוי בחוק החינוך המיוחד אותו נצטרך ללמוד ולהפנים את השלכותיו על עבודת שפ"י. על פי חוק זה :

תלמידים עם זכאות לשירותי חינוך מיוחד יקבלו סל שירותים בהתאם לרמת התפקוד וצרכיהם ולא רק בהתאם לסוג המוגבלות. "...הוועדה תקבע את רמת התפקוד והצרכים של התלמיד בהתאם למצבו בין היתר בתחומים אלה: הקוגניטיבי, הלימודי, השפתי, הרגשי, החברתי, עצמאות תפקודית התארגנות ותקשורת..." (מתוך שינוי חוק החינוך המיוחד -2018).

ההורים יבחרו את המסגרת החינוכית בה ילמד התלמיד מבין המסגרות המפורטות... ויודיעו לוועדת הזכאות והאפיון על בחירתם בתוך 14 ימים..." (מתוך שינוי חוק החינוך המיוחד -2018).

ליועצים ולפסיכולוגים תפקיד מרכזי הן בהיבט המערכתי והן בהיבט הפרטני בליווי הצוות החינוכי, ההורים והתלמידים להטמעת רפורמה זו.

בשנה זו נתמקד בפיתוח הידע המקצועי של יועצים ופסיכולוגים בתחומים של הכלת השונות, התערבויות חינוכיות וטיפוליות בתלמידים עם בעיות רגשיות חברתיות ועם בעיות התנהגות, ובתלמידים עם לקויות למידה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף א' שירות פסיכולוגי ייעוצי

בשפ"י פותחו תכניות רבות שיכולות לסייע לכם:

בתחום לקויות למידה ניתן להיעזר בתכניות הבאות: [אני יכול להצליח \(א.י.ל.\)](#); [משיקים](#); [קבוצות רגשיות](#); [לגעת מבעד לשריון](#).

בתחום של בעיות רגשיות חברתיות ניתן להיעזר בתכנית התקשרות (לגני ילדים) ובתכנית חדרי שלוה. ובתחום בעיות התנהגות: [קבוצות במודל עוצמה](#); [מטיב"ה](#).

מ"לקויות למידה" - התוכנית המערכתית לאיתור וטיפול בתלמידים עם לקויות למידה והפרעת קשב

בשנת הלימודים תשע"ח יצאה לדרך רפורמה חדשה בחטיבת הביניים - "מלקויות למידה". הרפורמה כוללת תכנית עבודה תלת שנתית העוסקת באיתור ובהתערבות עם תלמידים מתקשים, תלמידים שלגביהם קיים חשד ללקות למידה או תלמידים מתקשים שכבר אובחנו. הוקצו לכך 75 מיליון ₪ והוחלט על יישום הדרגתי לאורך מספר שנים.

התכנית "מלקויות למידה" מדגישה את החשיבות שבשינוי תפיסתי בקרב מערכת החינוך והציבור הרחב, מעיסוק בהתאמות בדרכי היבחנות למיקוד בתהליכי הוראה ולמידה מותאמים, תוך חיזוק הצוות החינוכי שילמד להכיר את הקושי של תלמידים עם לקות למידה, לזהות את הכוחות שלהם, לאתר מענים חלופיים לדרך הלמידה ולציידם בכלים ואסטרטגיות למידה, שסייעו לתלמידים להתמודד עם הקושי שלקות הלמידה יוצרת עבורם.

הרפורמה "מלקויות למידה" החלה לפעול בשנה"ל תשע"ח בכיתות ז' ב-15 רשויות מקומיות ב-76 חטיבות ביניים. בשנת הלימודים הבאה, תשע"ט, תפעל ב-22 רשויות מקומיות נוספות. כך, בשנה"ל תשע"ט הרפורמה תפעל בכ-178 חטיבות ביניים.

בשנים שלאחר מכן יתווספו בהדרגה רשויות מקומיות נוספות, עד להטמעה בכל הארץ. היישום מלווה ע"י הרמ"ה בתהליך הערכה ומשוב.

בשנת הלימודים תש"פ ייושם השלב השלישי של הרפורמה - אבחונים בפקוח משרד החינוך. בשנה זו יתחילו לפעול מרכזי האבחון "מלקויות למידה" בשפ"חים ברשויות המקומיות שברפורמה.

לצורך יישום הרפורמה, נמצאים בתהליך פיתוח מספר מענים מקצועיים לשימושכם:

[חוברת "מלקויות למידה"](#) - עיקרי התפיסה ועקרונות העבודה נכתבו ומפורטים בחוברת "מלקויות למידה" אותה ניתן למצוא באתר שפ"י.

[תיק סמ"ל](#) (סיכום, מעקב, למידה) - הינו מסמך עבודה לתיעוד ומעקב אחר התקדמות התלמידים המאותרים לאורך שנות לימודיהם בחטיבת הביניים. התיק נמצא בתהליך פיתוח על מנת להפכו למקוון ונגיש.

[חברת R.T.I - Response to Intervention מודל התגובה להתערבות](#) ביוזמת צוות אגף לקויות למידה והפרעת קשב נכתבה חוברת מקצועית על איתור, הערכה והתערבות בהיבטים לימודיים ופסיכו-פדגוגיים, הכוללת התייחסות למחקרים העוסקים בנושא. החוברת אמורה לשרת את הצוות החינוכי בבואו לערוך התערבות חינוכית, והיא משלבת תאוריה והדגמה מפורטת של תהליכי התערבות בכיתה ובקבוצה.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף א' שירות פסיכולוגי ייעוצי

כישורי חיים

תכנית כישורי חיים, המהווה את תכנית הדגל של שפ"י, מציעה תהליך מובנה של שיח עם תלמידים על מצבי חיים איתם הם מתמודדים בתהליך התפתחותם. התכנית מקדמת פיתוח של מיומנויות רגשיות חברתיות, ועוסקת במניעה של התנהגויות סיכון.

תכנית כישורי חיים היא חלק מליבת עבודתם של היועצים החינוכיים.

בשנה זו אנו מבקשים להרחיב את ההטמעה של התכנית בכל בתי הספר ולהעמיק את ההדרכה הניתנת לצוותים החינוכיים להעברת התכנית.

במסגרת תכנית כישורי חיים משולבים מערכים לשיח עם תלמידים בנושאים הבאים: חוסן נפשי, גלישה מיטבית ומניעת פגיעה ברשתות החברתיות, מניעת עישון, מיניות בריאה ומניעת פגיעה, מניעה השימוש באלכוהול ובסמים ומניעת אובדנות.

כחלק מהתחדשות התכנית והתאמתה למציאות המשתנה קודמו השנה תהליכי העבודה הבאים:

- חומרי הלמידה ב"כישורי חיים" נערכו והוכנסו **לתיק תכניות לימודים לעובדי הוראה ליסודי, לחטיבת הביניים ולחטיבה העליונה.**
- הושלם פיתוחה של **תכנית שעת החינוך לחטיבה העליונה "זהות בהתבגרות"**, בשותפות האגף העל יסודי, מנהל חברה ונוער ושפ"י. חומרי הלימוד לכתות י' נמצאים בפורטל עובדי הוראה במרחב הפדגוגי, וכוללים מערכי שיעור, סרטונים ומצגות אינטראקטיביות.
- בתשע"ט נמשיך להטמיע את התכניות **"בעד עצמי צעיר" ליסודי** ו**"בעד עצמי" לחטיבת ביניים** העוסקות בדימוי גוף כחלק מדימוי וערך עצמי.
- בתשע"ט תפורסם סדרת **מערכי שיעור חדשים בחינוך למיניות בריאה לכתות ו'.**
- בשותפות עם המזכירות הפדגוגית, **פותחה תפיסת עבודה המשלבת למידה רגשית ערכית ומחזקת כישורי חיים בתחומי הדעת.** נכתבו מערכי שיעור המדגימים את התפיסה ובימים הקרובים תסתיים כתיבת מסמך עקרונות עבודה.
- לקראת סיום, כתיבת **תכנית ליבה לכישורי חיים בחינוך המיוחד**, שותפות עם האגף לחינוך מיוחד.
- פורסמו **מערכים חדשים בנושא גלישה מיטבית** לכל שכבות הגיל.
- פורסמו חומרים חדשים בנושא **"אלימות ודחייה חברתית"**.
- שיח נוסף על כישורי חיים מותאם ליסודי מתקיים בתוכנית **"שיר של יום"**.
- לקראת סיום: **הפקת סרטונים המשלבים סוגיות רלוונטיות לשלב ההתפתחותי של התלמידים** ועוסקים בהתמודדות עם מצבי חיים מורכבים בגיל ההתבגרות.
- מפותחים ומועברים **שיעורים מקוונים לתלמידים וקורסים מקוונים ליועצות.**

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף א' שירות פסיכולוגי ייעוצי

אקלים חינוכי מיטבי

לקראת שנת הלימודים תשע"ט נבקש להציג פעולות מרכזיות שהגדיר המשרד בתחום האקלים וצמצום האלימות:

1. **ליווי בתי ספר במיקוד** – בשנה"ל תשע"ט ילוו בהדרכת אח"מ למעלה מ-500 בתי ספר, מתוכם כ-150 בתי ספר במיקוד אקלים שילוו בהדרכת אח"מ המותאמת לצרכי בית הספר.
  2. **וועדות אקלים מחוזיות** – לאורך השנים פעלו בחלק מהמחוזות וועדות אקלים מחוזיות שהיה להן תפקיד מרכזי בלמידת הנתונים המחוזיים ובבניית תכניות העבודה בנושא, וזאת במשותף עם אנשי המקצוע המומחים של שפ"י מהמחוזות ומהמטה. מתוך הכרה בחשיבות הרבה לקיומן של וועדות אלה, הוחלט על הפעלה שיטתית וקבועה של וועדות האקלים בכל המחוזות החל משנת הלימודים תשע"ט. על הוועדות המחוזיות לכלול התייחסות הן לתהליכים לשיפור אקלים במוסדות החינוך והן לתהליכים להתמודדות עם אירועי אלימות כלפי תלמידים וכלפי הצוות החינוכי.
  3. **פרסום לומדות חוזר מנכ"ל אקלים** – חוזר מנכ"ל "אקלים חינוכי מיטבי והתמודדות מוסדות חינוך עם אירועי אלימות וסיכון" הנו חוזר מקיף הכולל הנחיות למוסדות החינוך לבניית תכנית אקלים מוסדית ולהתמודדות עם מצבי אלימות שונים. כדי לסייע לצוותים חינוכיים ללמוד את ההנחיות, הופקו לומדות של שפ"י בשיתוף אגף טכנולוגיות מידע, המדמות את ההתנהלות הנדרשת באירועי אלימות שונים. הופקה לומדה להתנהלות באירוע אלימות חמור בין תלמידים, לומדה לאירוע של פגיעה מקוונת ועוד.
  4. **טיפול בתלמידים עם בעיות התנהגות** – כחלק מקידום אקלים בית ספרי והתמודדות עם אלימות ובעיות משמעת בכיתה וכחלק מההיערכות לרפורמת ההכלה וההשתלבות, ירחיב שפ"י את ההכשרות לאנשי המקצוע במודלים אפקטיביים לקידום אקלים, ניהול כיתה והתמודדות עם בעיות התנהגות. ההכשרה לתכנית "במודל עוצמה" העוסקת בפיתוח שליטה עצמית בקרב תלמידים עם קשיים בהתנהגות, תורחב ותתקיים בעשרה מוקדים בארץ.
- בשירותים הפסיכולוגיים החינוכיים ברשויות המקומיות יופעלו התכניות הטיפוליות: התקשרו"ת - עבודה קבוצתית טיפולית עם הורים לילדי גן שאותרו בסיכון התפתחותי לקשיים ולבעיות התנהגות, ותכנית מטיב"ה- הנותנת מענה טיפולי לתלמידים עם בעיות התנהגות קשות המאותרים בבתי הספר.**

גלישה בטוחה ברשת

אנו ממשיכים ליישם ולהטמיע תכנית רחבה לקידום גלישה בטוחה ברשת, זאת במטרה לקדם בקרב התלמידים התנהלות מיטבית, מושכלת ומאוזנת ברשת לצד העלאת המודעות לסכנות שבה ולמניעת פגיעה.

אנו עדים לסוגיות מדאיגות כגון: חשיפת יתר למסכים, חשיפה לתכנים שאינם תואמים גיל, פגיעה ובריונות ברשתות החברתיות, הפצת תמונות בעלות גוון מיני, התחזות ופגיעה בפרטיות, נורמות התנהגות פוגעניות והיעדר נוכחות מבוגרים משמעותיים במרחב הווירטואלי.

מציאות זו מציבה בפני מערכת החינוך, אתגר חברתי, ומדגישה את הנחיצות בהעברת תכניות חינוכיות בתחום, תוך שימת דגש על התפקיד המשמעותי של המבוגרים, ההורים והמורים כאחד בקיום שיח והסברה בתחום.

בשנה זו נשים דגש ונרחיב את המערך של "עמיתים לגלישה בטוחה" – נרחיב את מספר התלמידים שעוברים הכשרה להיות עמיתים לגלישה בטוחה ולהוביל פעולות הסברה ומניעה, בשיתוף מנהל חברה ונוער. פיילוט בנושא יתקיים בשיתוף מספר רשויות בארץ.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף א' שירות פסיכולוגי ייעוצי

בשנת הלימודים תשע"ט יושק לציבור מערך לאומי משולב, משטרתי ואזרחי הפועל להגנה, מניעה ואכיפה של תופעות אלימות ופשיעה ברשת האינטרנט. המערך הוקם בהובלת המשרד לביטחון הפנים, ובשיתוף משרד החינוך, משרד הרווחה והשירותים החברתיים, משרד המשפטים ומשרד הבריאות.

במערך הלאומי פועל מוקד 105 הנותן מענה מידי וסיוע ראשוני לאירועי פגיעה ברשת, בהתאם לצורך ולחומרת המקרה. במוקד פועלים באופן קבוע נציגים של משרד חינוך המומחים במתן מענה באירועים של פגיעה ברשת בהם מעורבים תלמידים. המענה ניתן בשותפות ובתאום עם נציגי משרדי הממשלה השונים ועם הגורמים הרלוונטיים בקהילה.

ילדים, בני נוער והוריהם וכן צוותי חינוך יכולים לפנות למוקד 105 לקבלת סיוע בהיבטים הבאים: הסרת תכנים פוגעניים ברשת, חירום והצלת חיים, ייעוץ לגבי התמודדות עם אירועי פגיעה, סיוע במצבים בהם לא ידועה זהות הנפגעים או הפוגעים, מידע והפנייה לגורמי סיוע בקהילה ועוד.

כחלק מההיערכות זו נכתבים נהלים לעבודה משותפת ומתואמת בין משרד החינוך ובין המערך הלאומי להגנה על ילדים ובני נוער ברשת.

עישון

עישון סיגריות הוא דפוס התנהגותי מסוכן ביותר מבחינה בריאותית. **הדרך היעילה ביותר להתמודדות עם התופעה של עישון מוצרי טבק היא באמצעות חינוך ומניעה.**

ממחקרים עולה כי מרבית המעשנים החלו לעשן בגיל ההתבגרות, עוד לפני שמלאו להם 18 שנה, זאת למרות האיסור על מכירת מוצרי טבק למי שגילו מתחת ל-18 שנים.

לסביבה בה התלמידים נמצאים ולנורמה המקובלת ביחס לעישון יש השפעה הן על גיבוש עמדותיהם והן על החלטתם באם להתנסות בעישון. סביבה, המצמצמת חשיפה לעישון ולעישון כפוי, מעבירה מסר חינוכי ברור נגד העישון ומשמשת פלטפורמה מתאימה ויעילה לפעילויות חינוכיות המקדמות בריאות ומונעות עישון. סביבה כזאת מגבירה אף את האפקטיביות של תכניות העוסקות במניעת השימוש באלכוהול ובסמים.

בתאריך כ"ד בניסן תשע"ח, 9 באפריל 2018 התפרסם **חוזר מנכ"ל אודות איסור עישון במוסדות חינוך. על פי נוסח התיקון והרחבתו של "החוק למניעת העישון במקומות ציבוריים וחשיפה לעישון התשע"ו-2016"** חל איסור מוחלט על עישון בכל שטח המוסד החינוכי, ובכלל זה חדרי עישון שבעבר הוקצו למטרה זו, לרבות החצר, אזור הכניסה למוסד החינוכי ואזור היציאה ממנו, בטווח של עשרה מטרים וכן במגורי תלמידים במוסדות פנימייתיים. מנהל המוסד החינוכי לא יתיר את קיומם של פינות עישון או חדרי עישון לעובדי הוראה, לעובדי המוסד ולאורחים. כמו כן **אין להתיר פינות עישון לתלמידים.** החוק להגבלת העישון במקומות ציבוריים, **ובכללם מוסדות החינוך**, מבקש להפחית את נזקי העישון למעשנים ולמעשנים הפסיביים ולצמצם את מספר המתבגרים המתחילים לעשן.

חומרים תיאורטיים, הנחיות, מצגות וסדנאות ניתן למצוא בעלון זה ובהמשך יפורסמו באתר שפ"י.

סמים ואלכוהול

על פי נתוני משרד החינוך ונתונים מחקריים נוספים ניכר כי בני נוער רבים שותים אלכוהול ומשתמשים בקנאביס כחלק מתרבות הפנאי, ורואים בשימוש בחומרים נורמה חברתית, תנאי לשמחה והנאה, תוך התעלמות מהסכנות הטמונות בכך.

על פי נתוני ראמ"ה, שיעור התלמידים המדווחים על שתיית אלכוהול עד שהשתכרו עומד על 7% בכיתות ז'-ט' ועל 28% בכיתות י'-י"א. המדווחים על שתיית משקה חריף (ריכוז גבוה של אלכוהול כמו וודקה) עומד על 6% בכיתות ו', 16% בכיתות ז'-ט' ו-43% בכיתות י'-י"א.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף א' שירות פסיכולוגי ייעוצי

גם בנוגע לדפוס השימוש בקנאביס (מריחואנה, גראס) אנו רואים עלייה מדאיגה בהיקפי השימוש בקרב מתבגרים וצעירים, מעל 10% מתלמידי יי-י"ב ציינו כי התנסו בקנאביס (נתוני HBSC 2014) בהשוואה ל 5.4% ב-2011.

מציאות זו מציבה בפני מערכת החינוך, אתגר חברתי, ומדגישה את הנחיצות בהעברת תכניות חינוכיות בתחום ומדגישה את התפקיד המשמעותי של המבוגרים, ההורים והמורים כאחד בקיום שיח והסברה בתחום.

מיניות במרחב בטוח

מחקרים מראים כי חינוך למיניות בריאה ולמניעת פגיעה מינית הנעשה באופן אפקטיבי ובאופן המותאם לשלב ההתפתחותי של הילדים ובני הנוער, מוביל להתנהגות מינית מותאמת להבנת נורמות חברתיות ולמניעת מצבים של התנהגות מינית לא מותאמת, מניעת הטרדה ופגיעה מינית.

שיעורים מותאמים לגילאים השונים ולמגזרים השונים משולבים בתכנית כישורי חיים.

בתשע"ט נמשיך לתקצב סדנאות והרצאות בנושא של **זהות מגדרית ונטייה מינית**, לצוותים החינוכיים ולתלמידים בחטיבה העליונה.

יוצעו מערכים חדשים בנושאים דימוי עצמי ודימוי גוף "**בעד עצמי**", מערכים העוסקים **בהתפתחות גופנית** המותאמת בנפרד לבנות ולבנים

תמשיך לפעול **תכנית מיניות במרחב הבטוח**, בחמישה יישובים, תכנית משותפת לגוינט אשלים ולמסר משרדי ממשלה שמטרתה בין השאר לפתח בקרב בני נוער נורמות המתנגדות לאלימות מינית. אנו מקווים שנוכל להרחיב תכנית זו ליישובים נוספים.

מניעה וטיפול באובדנות

התאבדות הינה נדירה בקרב תלמידי בתיה"ס, אך גיל ההתבגרות מאופיין בריבוי של התנהגויות אובדניות: חשיבה ואמירות אובדניות, כמו גם פגיעות עצמיות ואף ניסיונות אובדניים.

מומחים מסכימים כי כדי להגביר את מאמצי המניעה נדרש ידע בסיסי להיכרות עם התופעה, ידע ב"החייאה נפשית" לגבי אדם שיש חשש שהוא בסיכון וקשר ורצף בין כול הגורמים המטפלים.

שפ"י שותף למאמצי המניעה של מערכת הבריאות, המובילה את התכנית הלאומית למניעת התאבדויות ב-84 רשויות שבתכנית. עד היום הוכשרו אלפים מצוותי החינוך כ"שומרי סף", 600 פסיכולוגים המבצעים הערכות סיכון וטיפול בתלמידים אובדניים. ברשויות אלו מונו מדריכות המרכזות את כול הפעילות של מוסדות החינוך בתחום מניעת אובדנות.

מחקרים עדכניים מדגישים את חשיבותן של תכניות בבתיה"ס לדיבור ישיר עם מתבגרים על מצוקות חריפות, אובדנות ודרכי התמודדות, כאסטרטגיה מרכזית בהפחתת התנהגות אובדנית בגיל ההתבגרות.

בשפ"י פותחה תכנית "בוחרים בחיים" שהופעלה ע"י מדריכות היחידה להתמודדות במצבי לחץ, משבר וחירום, כפיילוט ב-16 כיתות בשנה"ל תשע"ח והיא מתוכננת להתרחב בשנה"ל הבאה בפי שניים לפחות. התכנית מלווה במחקר מדעי וזכתה להערכה רבה בוועדת מומחים, שבראשה עמד יו"ר המועצה הלאומית למניעת התאבדויות, הפרופ' גיל זלצמן.

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל פדגוגי
אגף א' שירות פסיכולוגי ייעוצי

במקביל נבדקת מדעית יעילותה של תכנית חוסן במניעת אובדנות. התכנית הופעלה בכל בתיה"ס בכפר סבא. בבתיה"ס העי"ס לוותה בהעברת שאלונים לבדיקת רמת הסיכון של התלמידים לפני ואחרי התכנית. ממצאי המחקרים יתוו את המשך ההערכות למניעת אובדנות במערכת החינוך.

היערכות בתי"ס לחירום

הכנת צוותי החינוך והתלמידים למצבי חירום היא חלק משגרת העבודה של אנשי המקצוע של שפ"י ברשויות המקומיות ובמוסדות החינוך. בשנה האחרונה פעל שפ"י בשיתוף הדוק עם אגף הביטחון והרשויות המקומיות ובתמיכה של הרשות לחירום לאומית ב-30 רשויות בצפון ובחיפה בבניית צלח"ים. מדריכי היחידה להתמודדות במצבי לחץ, משבר וחירום הוכשרו ללמידת עומק של מודל עזרה ראשונה נפשית (מעש"ה) וקבלו תעודת מנחה. המודל הוכר ע"י המועצה הלאומית לבריאות הנפש של משרד הבריאות כמודל מועדף לכל המגיבים הראשוניים בחירום. בשנת תשע"ט, נרחיב את פריסת היישובים שייכנסו לתכנית.

**בשמי ובשם הנהלת שפ"י, מאחלת לכם שנת עבודה פורייה ומאתגרת
שנה טובה לכם ולמשפחותיכם,**

חנה שדמי
מנהלת אגף א' שפ"י